



**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quae in iudicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. 9. An in alienationibus rerum Ecclesiasticarum requiratur consensus Principis Secularis, in cujus illæ territorio sitæ sunt?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73045)

ne non impleta, donatio revocari potest, ut colligitur ex c. *Verum* 4. de condi. appof. de quibus V. lib. 4. ad tit. 5. si non sic turpis.

1218 Cum autem saepe contingat, fieri donationes Ecclesiis, vel Monasteriis, aut certo ordini Religioso cum hac clausula, vel conditione expressè adjecta, ut, *si tales Religiosi Monasterium deserant, Fundator, aut ejus haeredes, aliis Religiosis, vel Clericis secularibus donare possit*; quaestio est, an eorum bonorum alienatio etiam servatis juris Solennitatibus facta, à Fundatore revocari possit? R. Laymannum apud Pirhing h. t. n. 62. tenere affirmativam; ratio sumitur ex dicto c. *Verum*. Excipe tamen casum alienationis factae ex causa, de qua à n. 1185.

§. 9.

An in alienationibus rerum Ecclesiasticarum requiratur consensus Principis Secularis, in cuius illa territorio sita sunt?

1219 R. I. Magistratum secularem nec directè, nec indirectè posse prohibere alienationem rerum Ecclesiasticarum in suo territorio sitarum sine suo consensu, manentium intra idem ejusdem Principis territorium cum eo, in quem fit alienatio. Nam talis prohibitio esset contra immunitatem Ecclesiasticam, nimirum potestatem Prælatorum jure canonico illis attributam; ut constat ex c. *fin.* de immunitate Ecclesiasticarum ibi: *Eos, qui temporale dominium obtinentes, suis subditis, ne Prælati, aut Clerici, seu personis Ecclesiasticis quidquam vendant, aut emant aliquid ab eisdem, neque ipsis bladam molant, coquant panem, aut alia obsequia exhibere præsumant, aliquando interdunt (cum talia in derogationem libertatis Ecclesiasticæ præsumantur) eo ipso excommunicationis sententia decernimus subjacere.* Sed de hoc ex professo agemus infra.

1220 R. 2. Si loquamur de rebus Ecclesiæ alienandis, extra territorium Principis, magis dubitari posse, an id liceat Præ-

latis Ecclesiasticis, sine consensu Principis secularis? posse id induci consuetudine legitime præscripta, ut non possint sine assensu ejus alienari videtur affirmandum; cum enim hoc possit redundare in magnum Principis præjudicium, diminuendo bona territorii, aut permutando; præsumi non potest, Ecclesiam velle jura Principis diminuta, nisi consentiat. Scio in contingentia fieri permutationem Ecclesiæ cum altera intra Ecclesiasticos initam, quorum unus habebat distinctum territorium, ab eo quod suberat temporali Principi, per tribunal eidem Principi subordinatum, inhibitam, nec permissam ex causa à nobis allegata, dum consensus ejus indulgeretur.

Accedit, quòd, tamen Principes Laici nullum jus habeant disponendi de bonis temporalibus, postquam Ecclesiastica evaserunt, ut ostendimus lib. 1. tit. 1. & l. 2. tit. 1. & constat expressè ex c. *Ecclesia S. Mariae*. 10. de Constit. ubi statutum Basilii de non alienandis prædiis rusticis, vel urbanis, ministeriis, vel ornamentis Ecclesiarum, reprobatum fuit potissimà ratione, quod *authoritate non fuit Romani Pontificis roboratum*, licet tale statutum fuerit in favorem Ecclesiarum: tamen, inquam, id verum sit; tamen, ubi Principis temporalis tale præjudicium versatur, quo possessiones ab ejus territorio avulsæ transirent in dominum alieni ab eo territorii, non subditi, non videtur reprobari posse, si usus sit longævus, ne id permittatur sine illius assensu; præsertim, cum in hoc casu speciali merito præsumi possit tacitus consensus Ecclesiæ.

Dices in c. *Consulissimo* 2. h. t. in 6. (quod est desumptum ex Concilio Generali Lugdunensi sub Gregorio X.) prohibetur omnibus Prælati, ne Ecclesias sibi commissas, earumque bona immobilia, aut jura (quæ inter immobilia numerantur (gloss. hic V. *jura*) laicis submittant, seu subjiciant, absque Capituli sui consensu (qui aliàs regulariter in alienationibus requiritur, & secluso etiam hoc decreto, jure antiquo requirebatur, gloss. hic V. *consensu*) ex speciali sedis Apostolicæ licentia: etiam non concedendo talia bona, aut jura in

emphyteusim, seu alias alienando (v. g. vendendo, vel permutando) quamvis in forma, & casibus, alioquin à jure permittis, neque recognoscendo, seu profitendo à Laicis, tanquam superioribus, ea se tenere:

1223 Secundo, quòd non liceat, eos Patronos, aut Advocatos Ecclesiarum, aut bonorum earundem, perpetuò vel ad tempus longum constituere. Contractus autem omnes (sine dicta sedis licentia, & Capituli consensu) celebrari etiam si juramenti (quod non debet esse vinculum iniquitatis Gloss. hic *V. eodem*) aut poenae, vel alterius firmitatis adjectione muniti sint, irriti decernantur, & quidquid ex eis secutum fuerit; adeo, ut neque jus ex iis, neque praescribendi facultas acquiri possit: ergo Praelati Ecclesiastici in rerum Ecclesiasticarum etiam extra territorium alienandis non dependent à consensu principis secularis, in cujus territorio res illae sitae sunt.

1224 Bz. Per hoc, ubi ex legitime praescripta consuetudine Praelati Ecclesiastici non permittuntur res Ecclesiarum extra territorium Principis alienare in alium, non subditum, sine consensu Principis, nihil sequi contra c. *Consultissimo*. Nam per hoc, quod debeant requirere consensum Principis, non fit, quod profiteantur, se à Laicis, tanquam superioribus, ea bona tenere; aut quod eos perpetuo, vel ad tempus longum Patronos, & Advocatos constituent, ceterum occasionem enim huic constitutioni dedit ille casus, quo quidam Praelati, & Rectores Ecclesiarum oppressi contra opprimentes invocabant, Nobiles, & potentes ad se defendendos, constituendo eos *advocatos, vel defensores Ecclesiarum suarum, & bonorum, ac jurium earundem*, & praeterea illi sibi vendicabant, *jus quoddam Dominii*, & advocaciones in Ecclesiis, & earum bona sibi submissa seu subjecta. Quare in Concilio Lugdunensi prohibitum fuit Praelatis, & Rectoribus Ecclesiarum, ne Ecclesias, vel bona immobilia, & jura earum talimodo submittant, seu subjiciant Laicis, ita ut ab ipsis de novo *tanquam Dominis, & Advocatis* ea recognoscant: at per hoc, quod in alienatione caeteroquin jure Ec-

clesiastico licita, simul indigeant *consensu Principis*, consuetudine praescripta, quando in exterum ea transferre volunt, nihil tale contingit: ergo.

§. 10.

De juramento non alienandi res Ecclesias.

1225 CUM in certis Ecclesiis Praelati communiter jurare debeant de bonis suae Ecclesiae non alienandis, inconsulto summo Pontifice, quæri potest 1. an jurans bona Ecclesiae non alienare, peccet contra hoc juramentum non alienando dominium rei *directum*; sed tantum *utile*, vel *pignorando*. Covarru. 2. variar. c. 16. n. 2. negat; quia in odiosis est stricta interpretatio; Sic autem *alienatio* importat solam alienationem *Dominii directi*; Sed probabilior est affirmativa; nam juramentum absolute sumptum intelligendum est juxta qualitatem materiae, supra quam cadit: Materia autem hic, supra quam cadit juramentum, est alienatio late sumpta per n. 1136. & importat etiam alienationem pignoratione, feudo, n. cit. dictum est: ergo. Sic Panormit. in c. *Intellecto*, de jure jur. n. 10.

1226 Quæri potest 2. an juramentum, quod communiter faciunt Praelati, non alienandi ulla bona Ecclesiae, nisi Pontifice consulto, intelligatur etiam de alienatione alias jure permittis? Affirmativam sequitur Azor p. 2. l. 9. c. 14. 9. cum aliis Castropalaus tamen p. 2. de Reverentia debita Ecclesiasticis d. *unic.* p. 15. à n. 4. tuetur negativam, & docet, illud intelligi de alienatione *illicita*, & contra formam juris. Ratio hujus est 1. quia Praelatus non obstante tali juramento, etiam inconsulto Pontifice licite alienat res inutiles Ecclesiae. Deinde, quia juramentum non alienandi res Ecclesiae primum, intelligitur solum de alienatione *prohibita*: ergo etiam juramentum non alienandi *inconsulto Pontifice*. Antecedens etiam tenet ipse Azor cit. l. 9. c. 1. q. 17. quia juramentum *de materia juris* intelligitur juxta terminos juris: ergo etiam juramentum de non alie-